

Gortan Resinovič
Ekonomska fakulteta
Ljubljana

RAZVOJ SISTEMOV ZA PODPORO ODLOČANJA

V razvitem svetu namenjajo veliko pozornost proučevanju kvalitete procesa odločanja in učinkovitosti sprejetih odločitev, vendar še vedno ni pravih rešitev za problem kako nosilec odločanja učinkovito pomagati pri sprejemanju odločitev. Vemo pa, da je informacija podlaga za odločanje in je torej bistvena komponenta v procesu odločanja. Zaradi tega lahko informacija s svojo vsebino, obliko in načinom kako se posreduje uporabniku tudi vpliva na kvaliteto in učinkovitost odločanja.

Vendar pa nosilec odločanja ne more uporabiti vsake informacije, ki jo dobi, ker se med njimi najdejo tudi neuporabne informacije. Zato mora uporabnik iz nabora dostopnih informacij izbrati tiste, ki jih bo ne le možno uporabiti pri odločanju, temveč bo njihov prispevek h kvaliteti odločitve večji. Taka informacija pa mora imeti nekatere lastnosti, ki jih druge informacije nimajo. Informacija, ki zadovolji te zahteve, se lahko vključi v proces odločanja. Le kvalitetna informacija lahko zagotovi solidno osnovo za sprejemanje učinkovitih odločitev. To velja za odločanje tako v turbulentnih in dinamičnih, kakor tudi v bolj umirjenih in stabilnih razmerah.

Lastnosti in kvaliteta informacij so odvisni tudi od tehnologije za procesiranje informacij. Sodobna informacijska tehnologija nudi različne možnosti pri oblikovanju, prezentiranju in posredovanju informacij uporabniku, vendar pa se te možnosti pogosto ne izkoriščajo optimalno.

Rezultati doseženih spoznanj na omenjenih področjih se kažejo v razvoju in gradnji raznih informacijskih sistemov, kot so ekspertni sistemi, sistemi za podporo upravljanja, sistemi za podporo odločanja, direktorski sistemi in podobno. Ti sistemi so sposobni generirati ogromne količine informacij ter jih na različne načine med seboj povezovati, oblikovati in posredovati uporabnikom. Slabost takih sistemov pa je, da so koncipirani neosebno in nevtrarno, kar pomeni, da ne upoštevajo osebnostnih lastnosti in komparativnih potencialov uporabnikov, ki so jim te informacije namenjene. Zaradi tega se pogosto dogaja, da se velike zmogljivosti takih sistemov ne uporabljajo smotno, vse bogavste informacije, ki jih nudijo, pa ni v celoti izkoriščeno. Da bi spoznali in odstranili te slabosti, je potrebno dosedaj premike v načinu razmišljanja pri načrtovanju in gradnji takih informacijskih sistemov, ki naj bi bili prilagojeni potrebam in zmoglostim uporabnikov informacij. Sistem mora biti izdelan po meri uporabnika, mora torej upoštevati njegove karakteristike, njegove potenciale pa tudi pomanjkljivosti.

Informacija je dobrina strateškega pomena. To spoznanje se vedno bolj utrjuje tudi v našem prostoru, še zlasti v poslovnih okoliščinah. S tem raziskovalnim projektom želimo raziskati celovit kompleks odnosov med sodobno informacijsko tehnologijo, sistemi za podporo odločanja, informacijo in nosilci odločanja.